

Het heiligenboek

Augustinus (3) Tom Zwaenepoel

Inspiratie voor zijn teksten vindt Benedictus XVI tot op vandaag bij toonaangevende heiligen en kerkleraars, omdat ze met hun levenswijsheden oriëntatie geven op de onvoorspelbare levensweg. Vooral de heilige Augustinus ligt de emeritus paus na aan het hart. Met hem deelt hij de drievoudige dimensie van dichter, herder en denker. Beiden waren theoloog en bisschop en hebben schrijftalent. Tijdens de algemene audiëntie van 25 augustus 2010 herinnerde Benedictus XVI eraan dat Augustinus nooit oppervlakkig leefde: „Een van de fundamentele kenmerken van Augustinus' leven is de dorst, de onrustige en voortdurende zoektocht naar de waarheid. Hij zocht niet naar 'pseudowaarheden', die geen duurzame vrede van het hart kunnen geven, maar naar die waarheid die zin geeft aan het leven en die het 'verblijf' is waarin het hart vrede en vreugde vindt.” Steeds opnieuw op zoek zijn naar waarheid, naar goedheid en schoonheid – dat is de kern van een mooi en waarachtig geloof.

Tijdens de algemene audiëntie van 26 januari 2008 beschreef paus Ratzinger zijn relatie met de heilige Augustinus: „Als ik zijn geschriften lees, heb ik niet

de indruk dat hij een man is die zowat zestienhonderd jaar geleden is gestorven. Ik ervaar hem als een mens van nu: een vriend, een tijdgenoot die tot me spreekt, die met zijn frisse en actuele geloof tot ons spreekt.” In zijn encycliek over de christelijke hoop (*Spe salvi*) denkt Ratzinger na over het mysterie van het eeuwige leven (vergelijk 10-12). Hij stelt de vraag of het christelijke geloof ook voor de mensen van nu hoop is, die hun leven verandert en draagt. En radicaler, verlangen de mannen en vrouwen van onze tijd nog naar het eeuwige leven? Benedictus komt tot dezelfde vaststelling als Augustinus. In werkelijkheid willen we allemaal het 'zalige leven', het geluk. We weten niet precies wat het is en hoe het is, maar we voelen ons ertoe aangehouden.

Augustinus is een productieve schrijver. Op zijn naam staan brieven, dogmatische, filosofische en theologische teksten zoals preken, traktaten en Bijbelcommentaren. Het bekendste werk is *Confessiones*, geschreven in de vorm van een groot gebed. Door zijn principiële overwegingen over het wezen van de mens geldt dat dertiendelig werk als de eerste autobiografie van de literatuur. Met zijn psychologische

bewustzijn en zelfanalyse dringt dat boek door tot het geestelijke leven, het geheim van het 'ik', het geheim van God dat zich in het 'ik' verbergt. „Wie was ik en hoe was ik? Wat was niet slecht aan mijn daden of, als ik niets deed, in mijn woorden, of, als ik niet sprak, in mijn wil?” (*Confessiones*, 9). Met dergelijke vragen kunnen ook wij het oppervlakkige van ons leven overstijgen en boren naar de mysterieuze diepte van ons boeiende bestaan.

Vandaag vinden we heel wat levenswijsheid bij Augustinus. Zo vernemen we in zijn *Sermones* 155, 1 wat een 'echte vriend' betekent: „Echte vriendschap ontstroomt als ze niet gemeten wordt volgens vergankelijke voordelen, maar ontstaat in onbaatzuchtige liefde. Je bent pas echt iemands vriend, als je in je binnenste een vriend van de waarheid zelf bent.” In *Confessiones* lezen we: „In de omgang met vrienden waren er vele dingen die mijn hart verheugden: samen praten, lachen en elkaar met voorkomendheid behandelen, samen mooie boeken lezen, gekheid maken en ernstig zijn, het soms met elkaar oneens zijn zonder verbittering, elkaar iets leren of van elkaar iets leren, afwezig zijn met tegenzin missen en de thuishomenden met blij-

schap ontvangen.”

Wie op zoek is naar geluk, kan bij Augustinus richtingaanwijzers vinden, zoals in *Sermones* (over Psalm 91, 5): „Wat je ook doet, doe het in vreugde. Dan doe je het goede ook zoals het hoort.” In *Johannis evangelium tractatus* (40, 9) geeft hij als raad: „Laat je niet door de wereld gevangen nemen. Waar je ook binnentreedt, je maakt slechts een reis. Je bent gekomen om opnieuw naar buiten te gaan, niet om er te blijven. Je maakt een reis. Dit leven is een herberg.”

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

16 januari, 21.05 uur, één. *Everything Is Illuminated*, Amerikaans autobiografisch drama uit 2010 over een jonge Joodse Amerikaan die na het overlijden van zijn grootouders op zoek gaat naar het verleden van zijn familie. Zijn enige houvast is een vergeelde foto, gemaakt in een Oekraïens gehucht aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog.

16 januari, 22.45 uur, Canvas. *Des hommes et des dieux*. Beklijvend en veelvuldig bekroond Frans historisch drama uit 2010 over acht Franse monniken van het klooster van Tibhirine in Algerije die hun droom van nabijheid bekoopen met hun leven.

17 januari, 21.50 uur, Canvas. *The Gatekeepers*, Israëlische documentaire uit 2012 over Shin Bet, de Israëlische veiligheidsdienst. Voor het eerst praten zes gewezen hoofden van de dienst openlijk over hun daden en beslissingen met betrekking tot de bezette gebieden.

De vrome kudde

Hallo, chef Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

Twee politiemannen bellen in paniek naar hun officier van wacht:

– Chef, we staan hier in een huis en daar heeft een vrouw haar man neergeschoten omdat hij over de vloer was gelopen die na het dweilen nog niet opgedroogd was.

– Hebben jullie de vrouw gearresteerd?

– Neen, chef, de vloer is nog altijd niet droog!

Hallo, ober Ingezonden door Margriet Vanloon

Een toerist begint tijdens het ontbijt plotseling ijverig in zijn woordenboek te zoeken en laat dan de ober komen. De toerist zegt:

– Kunt U mij zeggen wat schimmel is?

Zegt de ober:

– Een wit paard.

– Wat heeft een wit paard eigenlijk op mijn appelmoes te zoeken, als ik vragen mag!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

kroeg verzinsel	↓	ver- dwenen vuilnis- hoop	↓	verbond	↓	grond- soort	↓	heide- meertje	↓	houten schot
↓	5	↓	↓	↓	lastdier kenteken	↓	↓	↓	8	↓
bewind	→	↓	↓	2	↓	↓	↓	thans dwang- middel	→	↓
muziek- instrument	belachelijk	↓	berggeit water (Lat.)	→	↓	↓	↓	↓	foto- grafische term	↓
↓	↓	↓	↓	↓	9	vracht- boot spil	→	↓	↓	1
deel v.e. vis	3	selder	↓	mogelijk- heid knoest in hout	→	↓	↓	↓	↓	luizenei
↓	↓	↓	↓	↓	medisch onderzoek onder- richt	→	↓	↓	↓	4
sier- steen	→	↓	↓	↓	↓	militaire politie	↓	↓	sine loco	↓
verbruikt voedsel	→	6	schaak- term	→	↓	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	↓	↓	tarwe- soort	→	7	↓	↓	↓

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
Klappert